

Asia: VN/13440/2019

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2022

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleisen lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sarastia Oy lausunto

Kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun raportoinnin sisältöä ja aikatauluja velvoittaa lainsäädäntökokonaisuus (HE 60/2019). Kuntalakiin (410/2015) on lisätty kuntien taloustiedon raportointia koskevat säännökset lailla 1368/2019. Muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2020. Kuntien ja kuntayhtymien tulee raportoida taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntatalouden tietopalveluun automatisoidusti XBRL-muodossa tai määrämuotoisessa CSV-muodossa. Valtioneuvoston asetusta täydennetään vuosittain annettavalla valtiovarainministeriön asetuksella (kuntalaki 121 a §). Asetuksessa on tarkemmat säännökset seuraavan tilikauden tietojen toimittamiseen sovellettavista teknisistä kuvauksista ja tietosisällöstä. Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa asetukseen kunnan taloustietojen toimittamisesta sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista tilikaudelta 2022 raportoitavista tiedoista.

Sarastia yhtyy lausunnossaan pääosin Kuntaliiton antamaan lausuntoon erityisesti seuraavissa kohdissa: Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuudet sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin ja muu palaute.

Sarastia antaa tämän lisäksi lausunnon vuoden 2022 raportoinnin tietosisällöstä seuraavasti:

Muutokset palveluluokitukseen

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Lausuntopyynnön nro 1: Muutokset palveluluokitukseen

- Ei kommentoitavaa sisältöihin.
- Teknisesti raportointiratkaisuun muutokset ovat mahdollisia, eivät aiheuta ongelmaa, mikäli kirjanpidon toteutumat tuottavat vaaditut tiedot. Tämä vaatii asiakkailta laskentatunnisteiden suunnittelua, päivitystä ja uudelleen kohdistuksia Automaattiseen raportointiin.

Arviointi vaikutuksista:

1. Muutokset palveluluokitusten palvelukuvauksiin ja huomautuksiin - ei huomautettavaa.
2. Muutokset palveluluokkien nimiin - teknisesti mahdollisia.
3. Muutokset sisältöihin: mikäli palveluluokan tietosisältö yhdistetään tai jaetaan, lakkautetaan vanha/vanhat ja perustetaan uusi/uusia. Näin säilytetään palveluluokkakohtaisen tiedon kustannusten vertailukelpoisuus. Teknisesti mahdollista, kunhan vertailukelpoisuus säilyy.

Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Lausuntopyynnön nro 2: Muutokset raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin

- Teknisesti mahdollisia, mutta katso arvio vaikutuksista.
- Uusi raportointikokonaisuus – teknisesti mahdollinen – mutta vastustetaan.

Arviointi vaikutuksista

1. Täydennyksiä tietokokonaisuuksiin kuten TOTT ja KKYTT: Jatkossa pyydetään erikseen kootusti kuvaamaan myös datapoint id muutokset. On erittäin työteliäs tapa verrata vuoden 2021 taulukkomalleja vuoden 2022 taulukkomalleihin solu solulta, rivi riviltä ja sarake sarakkeelta. Parannusehdotus esitystapaan: Erillinen excel tai teknisten muutosten exceliin oma välilehti pakolliset datapointi id yhteenveto: sarake raportin nimi riveittäin, sarake vuosi 2021 ja viereen sarake 2022 ja jatkossa viereen sarake 202x jne. Alla esimerkki. Luettavin esitystapa olisi, jokainen raportointikokonaisuus omalla excel välilehdellä, koska pakollisesti raportoitavia soluja on yhteensä kymmeniä tuhansia.

Pakollisesti raportoitavat Datapoint id/soluid yhteenvetoexcel

Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Lausuntopyynnön kohta 3: Muutokset teknisiin sisältöihin ja määrittäisiin

- Tekniset muutokset sisältöihin, jotka korjaavat todellisia virheitä, joita on huomattu jo vuoden 2021 raportoinnin käyttöönotonyhteydessä ja jouduttu huomioimaan koodauksessa muutoin kuin, että datamalli sitä tukisi – ovat totta kai hyvä asia ja odotettuja korjauksia ja näin ollen mahdollisia.
- Tekniset muutokset sisältöihin, joita ei edes varsinaisesti erikseen kerrota vaan, ne on huomattava verrata datapoint id vertaamalla tai taulukkomalleja vertaamalla – katso arviointi ja esitystavan korjausehdotus. Yhteenvetona: kaikki tekniset muutokset kuvatta sanallisesti, joko word muodossa tai excel muodossa – niin ei nyt tässä lausuntopyynnössä ole vielä niitä ilmaistu. Arvioinnissa ehdotus korjaukseksi esitystapaan.

Lausuntopyynnön nro 4: Muutokset pakollisuuksiin

- Vuoden 2021 raportoinnin käyttöönotossa havaitut ristiriitaisuudet on korjattu, mikä on luonnollisesti hyvä asia.
- Muutoin vaikutusten arvioinnissa ehdotus miten esitetään jatkossa pakolliset kenttä/solutiedot.
- Jatkossa esitettävä selkeämmin.

Arviointi vaikutuksista

1. Hierarkia-, label- ja dimensiokenttien muutokset ja muutokset pakollisuustietoihin: Dimensiomuutokset olisi syytä luetella teknisessä excel yhteenvedossa tarkemmin ja niiden vaikutus muutoksiin esim. datapoint id muutoksiin.

Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuut sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Lausuntopyyntö nro 5: Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuudet sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin

- Teknisesti muutokset mahdollisia.
- Muutokset nykyisiin ja uusien tietotarpeiden ja raportointikokonaisuuksien käyttöönotto ja konfigurointi tulevat aiheuttamaan kunnille ja kuntayhtymille käyttöönottokustannuksia, joita ei pystytä tässä vaiheessa tarkkaan arvioimaan.

Arviointi vaikutuksista

1. TOLT laajennus: Teknisesti mahdollisia. Dimensiomuutokset ja niiden vaikutus esim. datapoint id muutoksiin on jatkossa esitettävä omina erillisinä selkeinä excel kokonaisuuksina osana teknisiä muutoksia. Rivi ja solukohtainen vertaaminen taulukkomalleihin tai datamalliin työteliäs ja vaatisi eri asiantuntijoiden laajaa ja syvällistä perehtymistä koko Automaattisen raportoinnin kokonaisuuteen. Siksi on syytä selkeyttää esitystapaa, jotta eri asiantuntijoiden kunnissa, kuntayhtymissä, liikelaitoksissa ja taseyksiköissä on helppo hahmottaa muutosten laajuus ja keskustella niistä palveluntoimittajien kanssa (järjestelmätoimittajat, palvelukeskukset yms.).

2. Uusi raportointikokonaisuus (markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta KILMY) : Teknisesti mahdollista.

Arviointi muutoin Uuden raportointikokonaisuuden vaikutuksista

1. Vastustetaan uuden raportointikokonaisuuden käyttöönottoa vuodelle 2022, kun ei vielä ole saatu käyttöönotettua edes koko Automaattisen raportoinnin raportointipakettia vuodelle 2021. Tämä vaatisi vuoden 2021 raportointisisällön käyttöönoton rinnalle heti asetuksen vahvistumisen jälkeen uutta käyttöönottoa, joka vaatii lisää konfigurointia ja kunnilta ja kuntayhtymiltä lisää laskentatunnistemuutoksia ja niiden kohdistuksia. Raportointi vaatisi myös muutoksia tiliöintisääntöihin jne. Tähän ei välttämättä ole riittäviä resursseja.

2. Vastustetaan, koska ohjeistus ei ole riittävän selkeä. Palveluntuottajana näkemys on, että ohjeistus siitä mitä pitää raportoida ei ole riittävä esim. euromäärärajaa arvioitava mahdollisesti uudelleen olennaisuuden näkökulmasta. Raportoinnin laatu ei tule olemaan riittävän hyvä, suhteessa sen käyttöönoton vaatimaan työmäärään ja kustannuksiin, ellei ohjeistusta selkeytetä ennen kuin uusi raportointikokonaisuus tuodaan ja vahvistetaan asetuksella osaksi Automaattista raportointia.

3. Vastustetaan, koska lisää kuntien ja kuntayhtymien raportointitaakkaa.

4. Uuden kokonaisuuden käyttöönotto aiheuttaa kunnille ja kuntayhtymille lisää kustannuksia, joita ei pystytä tässä vaiheessa tarkkaan arvioimaan.

Arviointi vaikutuksista lausuntopyyntöön liite 1 - tekniset muutokset : Rivi 70: TOTT / muutos
Esiopetus

Esitetyt muutostarpeen perustelut: 5-vuotiaiden esiopetuksen kokeilun kustannukset eivät saa mennä sekaisin muun esiopetuksen kustannusten kanssa. Vaihtoehdot toteutukseen: TOTT ja Esiopetus-palveluluokka eivät täsmää, vaihtoehto asiakasryhmä TOTT-taulukkoon, toiminto TOTT-taulukkoon.

1. Sarastia esittää lausuntonaan, että valitaan ensimmäinen vaihtoehto esitetyistä toteutusvaihtoehdoista: 5- vuotiaille oma kp tai tuloyksikkö palveluokkaan 3041 kiinnitettynä ja palveluluokka ja TOTT eivät täsmää. Samat toiminnot kuin esiopetuksessa muutenkin. TOTT ei sisällä raportointipaikkaa tälle kuntien tehtävälle.

2. TOTT välilehti k-t 16.01 versus k-t 16.03

Sarastian lisäkysymys: Tutkintoon valmistava koulutus tarvitaanko siinä ”Oppimateriaalit ja välineet” erittelyä? Tämä lisäys on esitetty lausuntopyyntöön liitteessä 1 rivillä 74, mutta tarvitaanko se myös tuolle k-t 16.01 välilehdelle.

Yhteenvetona TOTT muutoksista

Sarastia toivoo, että eri vaihtoehdot esitetään jatkossa muutoksista selkeämmin, jotta oikeasti voidaan valita joku vaihtoehto. Nyt Sarastian vastaus liittyy ensimmäiseen esitettyyn vaihtoehtoon. Esitystapaehdotus: Excelliin lisää sarakkeita, jos on useita vaihtoehtoja, joista valittava/lausuttava/kommentoitava miten toteutetaan, tämä lienee helpoin esitystapa.

Muita havaintoja raportointikokonaisuuksista, joihin ei varsinaisesti lausuntopyyntöissä ole esitetty muutosta.

KKOTR Konsernin tilinpäätösraportointi ja uusia JHS tilejä

Raportointikokonaisuudessa vuokraoikeudet pitää esittää maa-alueissa ja niihin kuuluvat liittymät ei-palautuskelpoisissa liittymissä, jotka molemmat kuuluvat lopulta maa-alueiden yläryhmään. Sarastia esittää lisättäväksi omat JHS tilit molempia varten raportoinnin sujuvoittamiseksi.

Yhteenvetona lausuntopyyntöön muutosten esitystavasta

Sarastia toivoo sanallista yhteenvetoa raportoinnin tietosisältömuutoksista, joihin liitteeksi tulee muutoksia yksilöivät dokumentit ehdotettuine muutoksineen ja mm. pakolliset datapoint id yhteenvedot sekä linkit avoindata.fi sivulle. Sarastia pitää sinänsä hyvänä esitystapana taulukkomallien päivittämistä jo lausuntopyyntövaiheessa uuden tietosisällön mukaiseksi, samoin datamallin päivitys jo tässä vaiheessa on oikein hyvä asia.

Hämäläinen Pirkko
Sarastia Oy - Raportointipäällikkö